

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

2. Quænam pertinacia requiratur ut aliquis sit formaliter hæreticus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

quæ formaliter talis est, quando quis accedit scienter ad non suam. Materialiter verò si accedit ignoranter, saltem ignorantia invincibili; sic Jacob non formaliter, sed materialiter tantum fornicatus est accedendo ad Liam, quam putabat esse Rachelem. Propositio ergo quæ est erronea in fide si profertur cum pertinaciâ, erit formaliter hæretica, & illam sic tenens formaliter hæreticus. Pro-lata autem sine pertinaciâ tantum materialiter est hæretica, quia habet quidem in se omnia requisita ad hæresim, sed deest ipsi aliqua forma extrinseca, scilicet pertinacia, sine quâ hæresis formalis non constituitur Per quam distinctionem facilè respondetur ad objecta.

ARTICULUS II.

Quanam pertinacia requiritur ut aliquis sit formaliter hæreticus.

IN primis est certum, quòd pertinacia ad hæresim requisita non consistat in diuturnitate temporis. Sicut enim fidelis in unico instanti elicere potest actum fidei, ita & hæreticus in unico instanti actum hæresis seu infidelitatis Licet Sylvester v. hæresis q. 1. n. 5 ex Archidiacono videatur tenere contrarium, hoc fundamento: quod ille tantum censeatur per-

tinax esse qui aliquando admonitus non vult
resipiscere, juxta illud Apostoli ad Titum 3.
v. 10. *Hereticum hominem post unam & se-*
eundam correptionem devita. Hoc autem diu-
turnitatem temporis requirit. Intelligendum
tamen est Sylvester secundum presumptionem
externam, seu in foro exteriori in ordine ad
pœnas.

2. Pertinacia hîc non sumitur perobdura-
tione seu obstinatione prout opponitur infir-
mitati seu fragilitati. Sive enim ex infirmitate,
sive ex passione oriatur contradictio contra
auctoritatem Ecclesiæ, sufficiens est ad hære-
sim, nec etiam requiritur quod sit inflexibilis.

Tertiò non requiritur ut quis contradicat
doctrinæ quam credit esse veram, sic enim
non daretur hæresis interna, impossibile est
enim quòd quis internè contradicat contra id
quod sentit, sic enim idem sentiret simul, &
non sentiret. Sic etiam non est necesse ut dis-
sensum præbeat doctrinæ, quam putat esse de
fide; hoc enim dementiæ esset.

Tandem etiam ad hanc pertinaciam non
requiritur ut quis directè velit se auctoritati
Ecclesiæ opponere, sicut ad formalem inobe-
dientiam requiritur, intentio contraveniendi
præcepto superioris. Econtra verò ab hac per-
tinacia non excusatur, qui sentiens contra Ec-
clesiam dicit se paratum corrigere, dummodo
argumentis convincatur; cum hoc enim stat
quòd resistat auctoritati Ecclesiæ, cum non
fidsi

fidei & testimonio Ecclesie, sed solis argumen-
tis se velit submittere. Uti etiam si quis paratus
sit viro docto asserenti credere, non verò Ec-
clesiæ proponenti.

His præsuppositis, duo requiruntur ad per-
tinaciam inventam in formali hæresi. Unum
ex parte intellectûs, alterum ex parte volunta-
tis. Quod Cajet. 2. 2. q. 11. a. 2. & Cano de
locis lib. 2. c. 9. §. Ratio igitur, secutus Cajet.
sic demonstrat. Fides enim consistens in assen-
su intellectus, perficitur ex consensione vo-
luntatis, in eo qui rem quam credit cognos-
cit esse Catholicam veritatem. Ergo etiam,
infidelitas dissensu intellectus perficitur ex
consensione voluntatis in eo qui rem cui
assentitur, cognoscit esse contra Ecclesiæ
communē fidem; Contrariorum enim eadem
est ratio. Consistit ergo pertinacia inventa in
hæresi formali, in voluntate resistendi do-
ctrinæ, quam novit esse Ecclesiæ Catholicæ.
Quod confirmat Canus auctoritate S. Augu-
stini tom. 7. lib. 4. de Bapt. contra Donatist.
cap. 16. ubi sic inquit: *Constituamus aliquem
id sentire de Christo, quod Photinus opinatus est,
existimantem ipsam esse Catholicam fidem,
istum nondum hereticum dico, nisi manifestâ
sibi doctrinâ Catholica fidei resistere maluerit, &
illud quod tenebat elegerit.* Præterea qui sic
tenet errorem fidei contrarium, ut non sit
paratus ab Ecclesiâ corrigi, sine dubio est
hæreticus ut August. ad Glorium & Eleusium

affirmat. Et habetur c. *Dixit Apostolus*. Sed qui videt suam opinionem adversam esse Catholicæ fidei, & adhuc in ea permanet, hic non est paratus ab Ecclesiâ corrigi, cuius auctoritatem rejicit & contemnit, ac proinde verè est hæreticus. Pertinacia igitur quæ hæreticum facit, semper solumque invenitur in eo qui dogma aliquod tenere pergit, cui cognoscit Catholicam sententiam adversari.

Ex quibus inferitur 1. illum non habere pertinaciam hæreticam, qui assentiri non vult propositioni incertæ, licet plerique viri docti existiment esse de fide, quamvis per hoc peccare poterit contemnendo auctoritatem talium virorum.

2. Illum qui ignorat propositionem aliquam pertinere ad fidem Ecclesiæ Catholicæ, licet hoc asseratur ab Episcopo, Pastoribus aut viris doctis ac piis, non esse formaliter hæreticum si non assenserit, quia ejus pertinacia non pugnat cum veritate fidei Ecclesiæ Catholicæ, sed cum eorum sententiâ qui falli possunt & fallere: temerarium tamen esse & habendum de fide suspectum.

ARTI,